

Kaupungin vesihuoltoyhtiön toiminnan tulee noudattaa lakia ja perustua lakiin.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2001/20010119>

Vesihuoltolaki, §6

"Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistönsä vesihuollosta sen mukaan kuin tässä laissa ja muussa laissa säädetään.

Jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai **ympäristönsuojelliset syyt sitä vaativat, kunnan** tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, **vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi** tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi."

Turun hallinto-oikeuden päätöksessä 19.1.2022, Diaarinumero 01714/19/5212 (osapuolina ELY-keskus ja Turun kaupunki) käsitellään YKR-taajamarajauksen ja vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen suhdetta.

"Vesihuoltolaissa ei ole nimenomaisesti säädetty, että kunnalla on velvollisuus järjestää vesihuolto ja hyväksyä vesihuoltolaitokselle toiminta-alue YKR-taajamissa. Edellä selostetun vesihuoltolain muuttamiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 218/2013 vp) perusteella on kuitenkin selvää, että **vesihuoltolain 3 §:n 8 kohdan mukainen taajaman määritelmä perustuu YKR-taajamarajaukseen**. Hallituksen esityksessä on myös katsottu, **että näin määritellyissä taajamissa kiinteistöjen liittäminen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin on yleensä perusteltua paitsi asutuksen määrän takia myös terveyden- ja ympäristönsuojelluksista syistä**.

Lain 3 §:n 8 kohdan taajamarajaus on myös tarkoitettu liittyväksi jätevesiasetuksessa tarkoitettuun viemäröintivelvollisuuteen. Tähän nähden hallinto-oikeus katsoo, että **YKR-taajamarajaus voidaan ottaa lähtökohdaksi** arvioitaessa sitä, ovatko kysymyksessä olevat alueet jonkin laajemman taajaman osa, täytyvätkö näillä alueilla vesihuoltolain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettut **kunnan järjestämisvelvollisuuden edellytykset** ja edellyttääkö yhdyskuntakehitys alueiden kiinteistöjen liittämistä vesijohtoon ja jätevesiviemäriin siten, että kunnan on lain 7 §:n nojalla määritettävä alueet vesihuoltolaitoksen toiminta-alueiksi."

ELY-keskuksen lausunto 16.11.2015:

"Virttaan osalta koko YKR-taajama-alue tulee viemäröidä pikaisella aikataululla ja ottaa mukaan toiminta-alueeseen. Taajama sijaitsee pohjavesialueella, joten myös ympäristönsuojelluksista ja terveydellisistä syistä alueen viemäröintiä pikaisesti pidetään välttämättömänä."

Ympäristönsuojelulain <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140527#L3> §21 mukaan ELY-keskuksen tehtävä on seuraava:

"Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluu ympäristöministeriölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista alueellaan, valvoo näiden säännösten noudattamista sekä käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puolelta tämän lain

mukaisessa päätöksenteossa siten kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009) ja sen nojalla säädetään. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tukee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.”

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090897>
§2:

”Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.”

§3:

” Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävänä on lisäksi:

3) valvoa yleistä etua ympäristö- ja vesiasioissa, tuottaa ja jakaa ympäristöä koskevaa tietoa sekä parantaa ympäristötietoutta, ehkäistä ja torjua ympäristövahinkoja ja -haittoja, huolehtia valtion vesitaloudellisista luvista ja yksityisoikeudellisista sopimuksista sekä huolehtia ympäristö-, vesihuolto- ja vesistöiden toteuttamisesta.”

ELY-keskus on siis lain mukaan valtion asettama ympäristöasioiden valvontaviranomainen, jonka lausuntoon tulee suhtautua asiaankuuluvalla painavuudella.

Valtioneuvoston asetuksessa yhdyskuntajätevesien käsittelystä <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2006/20060888> sanotaan seuraavaa:

§3 Jätevesien keräys

”Taajamat on sisällytettävä vesihuoltolain (119/2001) 8 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettaviin alueisiin.”

Koska Vapaudentie ei sijaitse taloudellisesti kestävämmällä etäisyydellä jo nyt olemassa olevasta viemäriverkosta ja on rakennustiheydeltään erittäin taajamamainen, on nähtävä, että lain ja ELY-keskuksen veloitteen täyttäminen ei muodostu kaupungille tai vesihuoltolaitokselle kohtuuttomaksi kustannuseräksi. Siten kaupungin viemäröintivelvollisuuden voi katsoa täyttyvän.

Toiminta-alue tulee näin ollen ELY:n lausunnonkin ohjaamana pikaisella aikataululla laajentaa kattamaan myös Vapaudentie.

Koska sekä Satakunnantien että Keihäskoskentie viemäröinti- ja kunnostushankkeet (Loimaan Veden budjetissa yht. n. 2 000 000 €) toteutetaan ilman, että niiden rakennuskulut pyrittäisiin kattamaan kyseisten teiden asukkaiden liittymis- tai vesihuoltomaksuja korottamalla, on perusteltua, että myös Vapaudentien liittymismaksut noudattavat samaa linjaa ja ne veloitetaan olemassa olevan taksan mukaisesti (1207,26 €/ talous, sis. alv. 24%).

Loimaan Vesi on liikelaitos, jonka talouden tasapainosta tulee huolehtia. Loimaan Vesi on myös kaupungin vesihuoltolaitos, jonka tehtävät ja osin myös toiminta-alueet on säädetty laissa. Talouden tasapaino ei voi ylittää lakia.

Kaupungin on mahdollista erillisellä päätöksellään tukea Loimaan Veden Virttaan ja Satakunnantien hankkeita myöntämällä niihin lisärahoitusta, jotta lain ja ympäristönsuojelun edellyttämä toiminta-alue saadaan toteutettua.

Liittymishalukkuutta on kysely asukkaan toimesta lyhyellä aikataululla, ja kujan asukkaiden vastaukset ovat seuraavat:

12 taloutta liittyisi, jos liittymismaksu olisi 1207,26 €.

1 taloutta ei liittyisi.

1 taloutta ei ehtinyt vastata. (Tilanne 28.2.2023 klo 22.00.)

Liittymishalukkuuskartoitusta ei kuitenkaan ole tehty esimerkiksi Keihäskoskentie asukkaille, sillä toiminta-alueella asukkailla on velvollisuus liittyä viemäriin jos sellainen rakennetaan, ellei kiinteistöllä jo sijaitse

asianmukainen umpisäiliö. Siten toiminta-alueen laajentuessa Vapaudentielle liittyjien määrä ei ole oleellinen tieto.

Ehdotan seuraavaa:

- Loimaan Veden toiminta-alue saatetaan kattamaan ELY:n vaatimuksen mukaisesti koko Virttaan YKR-taajama, mukaan lukien Vapaudentie.
- Vapaudentien asukkaat maksavat liittymisestään toiminta-alueelle määritellyn yleisen taksan 1207,26 € / talous.
- hanketta varten selvitetään useampi viemärinlinjausvaihtoehto siten, että löydetään realistinen ja toimiva vaihtoehto, jossa rakentamisen kustannukset jäävät Loimaan Vedelle kohtuullisiksi.
- vaihtoehto ei kuitenkaan saa esim. kiinteistökohtaisten pumppamoiden muodossa muodostua alueen asukkaille kohtuuttomaksi kulueräksi.
- kaupunginhallitus määrittelee summan, jolla tukee toiminta-alueen laajentamista lain ja pohjavesien suojelun edellyttämään laajuuteen.